

YAPAĞI ÜRETİMİNİ ARTIRMANIN YOLU

Foreign Agriculture, Vol. VI, No : 3, Jan. 15. 1968.

İlmî ve Sanayii Araştırmalar Organizasyonu Birliği (CSIRO), kimyasal bir yolla her bir hayvanın yapağı verimini iki mislinden daha fazlaya çıkarmanın mümkün olduğunu bildirmektedir.

Bu teşekkülün Hayvan Fizyolojisi bölümü seneler önce, dördüncü miğdeye (abomazusa) protein dercetmekle koyunların yapağlarının büyümesinde dikkati çeken ölçüde artışların meydana geldiğini bulmuşlardır. Koyunların yaşama diyetlerinde 2 ons'luk (1 ons = 28 gr.) süt kazeini doğrudan doğruya abomazusa verildiği zaman, yapağı veriminde beher başta 5 pounddan 15 ilâ 20 pounda kadar varan artışlar görülmektedir.

Bununla beraber, koynulara bu besin ağızdan verildiği zaman, besin rumende fermante olmakta ve ancak proteinin ufak bir kısmı 4 ncü miğdeye geçebilmektedir. CSIRO'nin ilim adamları bu kazein ağızdan verildiğinde doğrudan doğruya abomazusa gidebilmesini mümkün kılan 4 usul üzerinde tecrübeler yapmışlardır.

1 Abomazustaki asitle temas edene kadar erimeyecek, bakterilere karşı dayanıklı bir madde ile süt kazein besinini kaplamak,

2) Fazla su vermek veya draglar kullanmak suretiyle besinlerin rumende kalma zamanını azaltmak,

3) Drag kullanmak suretiyle rumen bakterilerinin proteini parçalamalarına engel olmak,

4) Rumendeki bakterilerin hücumuna karşı mukavim yapmak için proteini kimyasal muamelelere tâbi tutmak. (Bu sonucusu en çok ümit verici görülmektedir.)

Bir diğer alternatif metod mümkündür. Araştırmacılar günlük 1 veya 2 gr. gibi az miktarlarda kükürt ihtiva eden muayyen amino asitlerin de abomazusa kullanılmasıyla kazeine benzer tesirlerin görül-

düğünü bildirmektedirler. Amino asitler protein ile kimyasal usullerle kaplanabilir hale getirilebilir ve ilâve yem olarak verilir.

CSIRO'nun son senelik raporunda şöyle denilmektedir : Bütün bu çalışmaların alanı pek çok geniş bulunmaktadır ve neticede bir patent müracaatı yapılmıştır.

Dr. Faruk İMERYÜZ